

Morebiten preizkus pogojev prestajanja zavora v odreditveni državi članici pred izvršitvijo evropskega naloga za prijetje se mora omejiti na zapore, za katere je konkretno predvideno, da bo zadevna oseba v njih zaprta

Možnost zadevne osebe, da izpodbija pogoje prestajanja zavora v odreditveni državi članici ne zadošča za izključitev obstoja dejanske nevarnosti nečloveškega ravnanja

Oseba ML, madžarska državljanica, je bila na Madžarskem preganjana zaradi kaznivih dejanj lahke telesne poškodbe, grdega ravnanja, male goljufije in vlomne tatvine. Nyíregyházi Járásbíróság (okrožno sodišče v Nyíregyházi, Madžarska) jo je v nenavzočnosti obsodilo na zaporno kazen enega leta in osmih mesecev in zoper njo izdalo evropski nalog za prijetje zaradi izvršitve te kazni na Madžarskem. Oseba ML je od 23. novembra 2017 v Nemčiji v izročitvenem priporu.

Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (višje deželno sodišče v Bremnu, Nemčija, v nadaljevanju : OLG Bremen) pa ima glede pogojev prestajanja zavora na Madžarskem dvome, tako da sprašuje, ali je osebo ML mogoče predati madžarskim organom. To sodišče namreč ocenjuje, da razpolaga s podatki, ki dokazujejo obstoj sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti kar zadeva pogoje prestajanja zavora na Madžarskem¹, zaradi česar bi za osebo ML lahko tam obstajala dejanska nevarnost, da bo podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju². OLG Bremen glede na sodbo Sodišča v zadevah Aranyosi in Căldăraru³ zato ocenjuje kot potrebno, da zbere dodatne informacije glede pogojev, pod katerimi bi oseba ML na Madžarskem lahko prestajala zapor. V tem kontekstu sprašuje Sodišče za druga pojasnila glede potrebnih korakov.

V današnji sodbi je Sodišče najprej poudarilo, da se ga ne sprašuje o obstoju sistemskih ali splošnih pomanjkljivosti v zvezi s pogoji prestajanja zavora na Madžarskem. Ob tem, da Sodišče odgovarja OLG Bremen na podlagi premise obstoja takih pomanjkljivosti, ta premisa spada v izključno odgovornost OLG, ki mora njeno pravilnost preveriti ob upoštevanju ustrezno posodobljenih podatkov.

Dalje, Sodišče je ugotovilo, prvič, da čeprav odreditvena država članica, kot je Madžarska to storila z začetkom leta 2017⁴, določi pravna sredstva, ki omogočajo nadzor zakonitosti pogojev prestajanja zavora z vidika temeljnih pravic, so izvršitveni pravosodni organi še vedno dolžni opraviti posamični preizkus položaja vsake zadevne osebe zato, da se prepričajo, da njihova odločitev o predaji te osebe zanjo ne bo predstavljala dejanske nevarnosti, da bo podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu te določbe, zaradi navedenih pogojev.

Drugič, Sodišče opozarja, da morajo izvršitveni pravosodni organi, ki odločijo o predaji osebe, za katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, konkretno in natančno presoditi, ali v okoliščinah konkretnega primera obstaja dejanska nevarnost, da bo ta oseba v odreditveni državi članici podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju.

¹ OLG Bremen se v zvezi s tem zlasti opira na sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 10. marca 2015, Varga in drugi proti Madžarski.

² V smislu člena 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

³ Sodba Sodišča z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 PPU in C-659/15 PPU, glej [Sporočilo za medije št. 36/16](#)), ki je bila izrečena v odgovor na predlog za sprejetje predhodne odločbe istega nemškega sodišča.

⁴ Od 1. januarja 2017 lahko zaporniki na Madžarskem v okviru sodnega pravnega sredstva izpodbijajo zakonitost njihovih pogojev prestajanja zavora glede na temeljne pravice.

Sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da so ti organi dolžni preveriti le pogoje prestajanja zaporov v zaporih, za katere je glede na informacije, s katerimi razpolagajo, konkretno predvideno, da bo ta oseba v njih, tudi začasno ali prehodno, zaprta. Skladnost pogojev prestajanja zaporov v drugih zaporih, v katerih bi bila glede na okoliščine primera ta oseba lahko kasneje zaprta, s temeljnimi pravicami, je v izključni pristojnosti sodišč odreditvene države članice.

Tretjič, Sodišče je presodilo, da mora izvršitveni pravosodni organ preveriti zgolj konkretne in natančne pogoje prestajanja zaporov zadevne osebe, ki so upoštevni za ugotovitev, ali zanjo obstaja dejanska nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. Tako so bogoslužje, možnost kajenja, pravila glede čiščenja oblačil ter namestitve rešetk ali žaluzij na okna celic, načeloma vidiki prestajanja zaporov brez očitne upoštevnosti.

Vsekakor mora izvršitveni pravosodni organi, če oceni kot potrebno, da od odreditvenega pravosodnega organa zahteva nujno posredovanje dodatnih informacij o pogojih prestajanja zaporov paziti, da ta vprašanja, zaradi njihovega števila in obsega, ne privedejo do paralize delovanja evropskega naloga za prijetje, katerega namen je ravno pospešiti in olajšati predaje na skupnem območju svobode, varnosti in pravice.

Četrto, kadar odreditveni pravosodni organ zagotovi⁵, da zadevna oseba ne bo podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju zaradi njenih konkretnih in natančnih pogojev prestajanja zaporov ne glede na zapor, v katerem bo zaprta, mu mora izvršitveni pravosodni organ glede na vzajemno zaupanje, ki mora obstajati med pravosodnimi organi držav članic in na katerem temelji sistem evropskega naloga za prijetje, zaupati vsaj ob neobstoju vsakršnega natančnega podatka, na podlagi katerega bi bilo mogoče misliti, da so pogoji prestajanja zaporov v določenem zaporu v nasprotju s prepovedjo nečloveškega in ponižujočega ravnanja.

Kadar to zagotovilo, kot v tej zadevi, ne izvira od pravosodnega organa, je treba jamstvo, ki ga tako zagotovilo daje, preučiti tako, da se celovito presodijo vsi podatki, s katerimi razpolaga izvršitveni pravosodni organ.

V konkretnem primeru je Sodišče ocenilo, da se zdi predaja osebe ML madžarskim organom dopustna ob spoštovanju njene temeljne pravice, da ni podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju, kar pa mora preveriti OLG Bremen.

Po mnenju samega OLG Bremen namreč informacije, s katerimi razpolaga glede pogojev prestajanja zaporov v zaporu v Szombathelyu, za katerega ni sporno, da bo oseba ML v njem prestala večji del svoje zaporne kazni, izključujejo obstoj dejanske nevarnosti, da bo oseba ML podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju. Poleg tega se glede zaporov v Budimpešti, v katerem bo oseba ML zaprta prve tri tedne pred premestitvijo v Szombathely, za zagotovilo, ki ga je dalo madžarsko pravosodno ministrstvo, in informacije, s katerimi razpolaga državno tožilstvo v Bremnu, zdi, da omogočajo ugotovitev, da pogoji prestajanja zaporov v tem zaporu, prek katerega gre vsaka oseba, ki je predmet evropskega naloga za prijetje, ki so ga izdali madžarski organi, ravno tako ne kršijo te temeljne pravice.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁵ To zagotovilo je dal odreditveni pravosodni organ sam ali ga je ta vsaj potrdil po tem, ko je za pomoč zaprosil centralni organ ali enega od centralnih organov odreditvene države članic. (112)